

LEHET ŐSZINTE AZ EVANGÉLIUM HÍVÁSA, HA ISTEN NEM ADJA MEG MINDENKINEK A HATÉKONY ELHÍVÁS KEGYELMÉT IS?

SZABADOS ÁDÁM

Kálvinisták szerint az Újszövetségben kétféle hívást láthatunk. Az egyik az evangélium meghívása, mely Krisztust ajánlja fel a bűnös embereknek (vö. Máté 22,1-4), a másik a Szentlélek belső elhívása, mely előidézi bennünk, bűnösökben az evangélium hívására adott pozitív reakciót (vö. 2 Timóteus 1,9). Az evangélium külső meghívása mindenkinek szól, a Szentlélek belső elhívása csak a választottaké. Az evangélium hívása a lehetőséget adja a megmenekülésre, a Szentlélek hívása a hit kegyelmét ajándékozza a meghívottaknak, hogy éljenek is a lehetőséggel. A külső hívás visszautasítható, a belső hívás hatékony.

Ebből adódik a feszültség: hogyan lehet őszinte az evangélium hívása, ha Isten nem mindenkinek adja meg a hatékony elhívás kegyelmét is? Nem mézesmadzag így az evangélium, amit Isten az emberek előtt elhúz? Bár megtehetné, hogy mindenkinek hitet ad, ő csak hívogat, pedig tudja, hogy a hit ajándéka nélkül úgysem fogadják el a meghívást?

Kedvem lenne pusztán annyit írni: „Kicsoda vagy, ó ember, hogy kérdőre vonod Isten motivációit?!” De persze értem, az őszintétlenség vádja mögött nem az a feltételezés áll, hogy Isten tényleg nem őszintén ajánlaná fel a kegyelmet, hanem az, hogy valójában nincs különbség külső és belső hívás között. A valódi állítás az, hogy a kálvinista különbségtétel mesterkélte. Egyetlen hívás van csak, az evangélium hívása, az pedig visszautasítható.

Először ezt hadd tisztázzam. Ahelyett, hogy (túllépve egy blogbejegyzés kereteit) igehek hosszú listájával demonstrálnám, hogy igenis van a Szentírásban két – egymástól különböző – hívás, egyetlen igeversre hadd irányítsan most a figyelmet. Pál a Római levél 8. részében felrajzolja az üdvösség láncolatát. Ez a láncolat így kezdődik: akiket Isten eleve ismert (ennek jelentésébe most nem megyek bele, bár megérne ez is néhány gondolatot), azokról elrendelte, hogy Fia képéhez hasonlóká váljanak. Aztán így folytatódik: „Akikről pedig ezt eleve elrendelte, azokat el is hívta, és akiket elhívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.” (30) Az az apostol érvelésében a legfontosabb, hogy mindazok, akik Isten egyik kegyelmében részesültek, részesülnek a többiben is: a láncolat megszakíthatatlan. Erre építi Pál az üdvbizonyosságra vonatkozó bátorítását, melyet a fejezet végén pásztori érzékenységgel és gyönyörű képekkel fejt ki.

Ha a láncolat az eleve elrendelés és a megdicsőülés között valóban megszakíthatatlan, és mindazok, akiket Isten elhívott, meg is igazultak, akkor érdekes dilemma előtt állunk. Amennyiben az evangélium külső hívása és a Szentlélek belső hívása között nincsen különbség (tehát az elhívás az evangélium hívása), nem kevesebbet állítunk, mint azt, hogy ha valakinek egyszer az evangéliumot hirdették, az automatikusan meg is igazult („akiket elhívott, azokat meg is igazította”)! Ugye, ezt senki nem hiszi? Elengedhetetlen tehát, hogy különbséget tegyünk külső és belső hívás között. Pál ebben a

versben a Szentlélek belső elhívásáról, a hit ajándékáról beszél, melyet a választottak kapnak. Ez a példa szerintem önmagában is elég arra, hogy lássuk az evangélium meghívása mellett a hatékony belső hívás valóságát is. További bizonygatás helyett át is térnék az Isten őszinteségét firtató kérdésre.

Nem tudom belátni, miért lenne őszintétlen Isten részéről az, ha akkor is kegyelmet kínál a bűnös embernek, ha tudja, hogy ő nem fogja elfogadni ezt a kegyelmet. János evangéliuma szerint Jézus mindvégig tudta, ki fog hinni benne (6,64), ő ennek ellenére az Isten országának evangéliumát hirdette mindenkinek. Nem lett volna őszinte? Belső elhívás nélkül a külső hívás értelmetlen és megtévesztő pótcselekvés? Jézus egy nagy mennyegzői vacsoráról tanított, amelyre a király várja a vendégeket. Ebben a történetben is sántít talán valami? Mivel a király tudja, hogy a sok meghívott közül csak a választottak fognak elmenni (vö. Máté 22,14), meghívása mézesmadzag csupán? A király nem őszinte, amikor annak ellenére sokakat hív, hogy a választottak kevesen vannak?

Az én szememben óriási kegyelemnek tűnik már az, hogy Isten kész kegyelmet adni a bűnösnek, ha megalázza magát és hisz. Őszinte szándéknak látom (bár ki vagyok én, hogy a Mindenhatót védjem?!), mivel Isten tényleg megadná az ajándékot, ha a bűnös hozzá menne. Ha a bűnös nem él ezzel a kegyelemmel, az nem Isten hibája, hanem az emberé – még inkább megmutatva, mennyire mélységesen mély a szívünkben lévő gonoszság. Isten megnyitja a börtön ajtaját, és kiengedi a bűnöst. Ha a bűnös nem megy ki a cellából, az nem azt jelenti, hogy az ajtó nincs nyitva és az elengedés szándéka nem komoly.

Ha Isten ennél is tovább megy, és megfogva a bűnös kezét kivezeti őt a cellából, az már egészen különleges kegyelem. Hogy ezt a kegyelmet Isten nem mindenkinek adja, azt nem lehet számon kérni rajta. A kegyelem ugye kegyelem, ebből kifolyólag nem jár nekünk. Istennek joga van arra, hogy igazságosan ítéljen. Ne rajta kérjük számon, hogy ha az emberek még azzal a lehetőséggel sem élnek, hogy elfogadják Isten feléjük, lázadók felé kinyújtott kezét. Nem Isten őszinteségét kérdőjelezi meg, ha az emberek ebbe a kézbe belekötnek.

Isten nem játszik velünk, emberekkel. A Fiát vonta be a történetbe, nagy árat fizetve a szabadulásunkért. Ne kérdőjelezzük meg kegyelmének őszinteségét, amikor az embereket az örök életre hívja! Hogy titkos tervében ezen túlmenően további kegyelmet is gyakorol sokak irányában, az indítson bennünket csodálatra és hódolatra. Nem érdemeltük meg.